

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ และได้กำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
6. มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน ต้องคำนึงถึงผู้เรียนแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา

และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการส่งเสริมที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่เกิดขึ้นในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนรวมถึงป้องกันและแก้ปัญหาของผู้เรียน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงและเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับการเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศ กิจกรรม กระบวนการ สถานที่ และสถานการณ์ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา ทั้งที่เป็นการเรียนรู้ในระดับบุคคล (Individual) การเรียนรู้จากเพื่อน (Peer learning) การเรียนรู้ในกลุ่ม (Cooperative Learning) การเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบจากตัวแบบ (Observational Learning and Modeling) และเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เห็นคุณค่าของการเป็นทีม พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาคูณลักษณะทางสังคม เสริมสร้างทักษะการสื่อสาร รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของตนเอง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

พระราชบัญญัติแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและบริการวิชาการเชิงพื้นที่ เพื่อการยกคุณภาพมาตรฐาน และการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเชิงบูรณาการ เพื่อให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2552 – 2555 จึงได้ออกประกาศนโยบายการบริการวิชาการแก่ชุมชน เพื่อสนองนโยบายการบริการวิชาการแก่ชุมชนดังกล่าว สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับอีก 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิชาคณิตศาสตร์สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงจัดโครงการจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้ติดตามผลของการจัดกิจกรรมดังกล่าว เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้ และความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงการจัดกิจกรรมและกำหนดรูปแบบสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

จากความสำคัญ เหตุผล และความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาดังนี้

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้ ระหว่างนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยประกอบด้วยขอบเขตด้านต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษา ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านผู้รับบริการ และ ด้านภาพรวมในการจัดกิจกรรม

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2556 และเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยฐานความรู้ จำนวน 800 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.3.1 ตัวแปรอิสระ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เข้าร่วมกิจกรรมฐานความรู้

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ในเดือนมีนาคม 2556

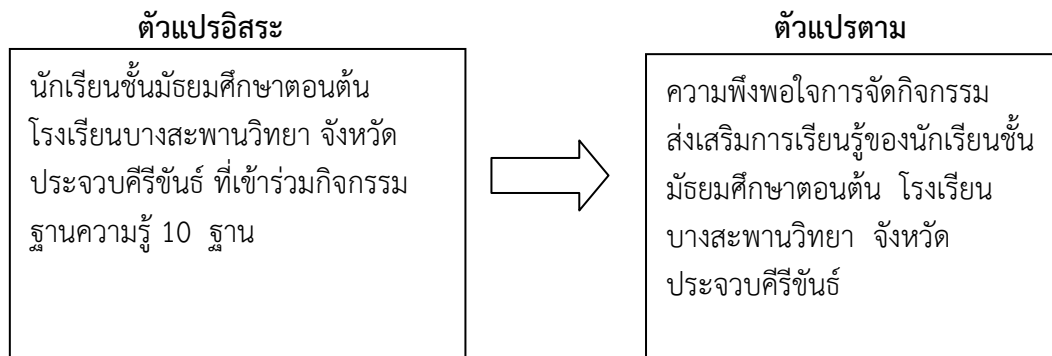
1.4 สมมุติฐาน และ กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1.4.1 สมมุติฐาน

นักเรียนเพศหญิงและเพศชายมีความพึงพอใจในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยฐานความรู้แตกต่างกัน

1.4.2 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังแผนภูมิ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางสะพานวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ว่าเป็นไปตามที่นักเรียนคาดหวังในด้านปัจจัยของค่า ย ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ กิจกรรม ฐานความรู้ และความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียน เกิดความรู้ เข้าใจ และมีความสามารถขั้นพื้นฐาน ในการค้นคว้า การคำนวณ และการใช้เครื่องมือ ทดลอง โดยอาศัยการถ่ายทอดประสบการณ์จริง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการ สาสิต ระดมสมอง และเกม

ฐานความรู้ หมายถึง ห้องหรือสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมฐานความรู้ด้านต่างๆจำนวน 10 ฐาน ประกอบด้วย

- ฐานที่ 1 พจนานุกรมว่องไว
- ฐานที่ 2 ตวงน้ำहरษา
- ฐานที่ 3 สุภาชิตไทย
- ฐานที่ 4 อาเซียนของเรา
- ฐานที่ 5 จับอย่างไรให้ได้คำ
- ฐานที่ 6 ไขคำहरษา
- ฐานที่ 7 คณิตศาสตร์กับโลจิสติกส์
- ฐานที่ 8 รอบรู้อาเซียน
- ฐานที่ 9 ประเทศบนโลกใบนี้
- ฐานที่ 10 การหาพื้นที่ ผิวไข่

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์แก่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1.6.1 ผลของความพึงพอใจนำไปปรับใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งอื่นๆ
- 1.6.2 ปัจจัยที่ได้จากการวิจัยใช้เพื่อออกแบบรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ครั้ง

ต่อไปได้